

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Co/70/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118323247
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Jamrišková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6118323247.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Jamriškovej PhD., členiek senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu Silverside, a.s., so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava, IČO: 50 052 560, právne zast.: Mgr. Hana Kulíšková, advokátka so sídlom Klariská 7, 811 03 Bratislava, korešpondenčná adresa Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava proti žalovanému M. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. K. XX, XXX XX K., právne zast.: JUDr. Michal Vlkolinský, advokát, so sídlom Námestie SNP 17/29, 960 01 Zvolen o zaplatenie 4.949,31 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti druhej výrokovej vete rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 13Csp/61/2018-102 zo dňa 28. februára 2019 a o odvolaní žalovaného proti prvej a tretej výrokovej vete rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 13Csp/61/2018-102 zo dňa 28. februára 2019 takto

rozhodol:

- I. Rozhodnutie Okresného súdu Zvolen č. k. 13Csp/61/2018-102 zo dňa 28. februára 2019 v prvej a tretej výrokovej vete p o t v r d z u j e.
- II. Rozhodnutie Okresného súdu Zvolen č. k. 13Csp/61/2018-102 zo dňa 28. februára 2019 v druhej výrokovej vete čiastočne m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 114,48 Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku rozhodnutie v druhej výrokovej vete p o t v r d z u j e.
- III. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd prvou výrokovou vetou napadnutého rozhodnutia zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 4.949,31 Eur, istinu 473,60 Eur,
 - úrok z omeškania 5,00% ročne zo sumy 4 627,96 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia,
 - úrok z omeškania 5,00% ročne zo sumy 129,41 Eur od 26.11.2017 do 29.11.2017,
 - úrok z omeškania 5,00% ročne zo sumy 129,41 Eur od 26.12.2017 do zaplatenia,
 - úrok z omeškania 5,00% ročne zo sumy 129,41 Eur od 26.1.2018 do zaplatenia,
 - úrok z omeškania 5,00% ročne zo sumy 129,41 Eur od 26.2.2018 do zaplatenia,
 - úrok z omeškania 5,00% ročne zo sumy 129,41 Eur od 26.3.2018 do zaplatenia,
 - úrok z omeškania 5,00% ročne zo sumy 129,41 Eur od 26.4.2018 do zaplatenia,
 - úrok z omeškania 5,00% ročne zo sumy 129,41 Eur od 26.5.2018 do zaplatenia a druhou výrokovou vetou žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.
2. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobným návrhom, doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu príslušnému na upomínacie konanie domáhal toho, aby tento súd vydal platobný rozkaz, v ktorom by zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny vo výške 4.949,31 Eur, sumy zmluvných úrokov vo výške 473,60 Eur, sumy zmluvnej pokuty vo výške 114,48 Eur, na

zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5% z dlžnej sumy a 5% z jednotlivých omeškaných splátok od ich splatnosti až do zaplataenia, ako aj na zaplataenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy zmluvnej pokuty, ktorá bola vyčíslená ku dňu zosplatenia úveru, t.j. ku dňu 29.5.2018 vo výške 16,98 Eur od 19.6.2018 až do zaplataenia a náhrady trov konania. Žalobca uplatnil nárok z dôvodu, že je obchodnou spoločnosťou poskytujúcou spotrebiteľské úvery bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov. Žalovaný je fyzická osoba, ktorej žalobca na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 955635099, uzavretej dňa 11.10.2017 medzi žalobcom a žalovaným poskytol spotrebiteľský úver nasledovne: istina vo výške 5.000 Eur (článok II. Zmluvy), zmluvný úrok vo výške 18,89% p.a. (článok II. Zmluvy), pričom žalovaný úver do súčasnosti nesplatil. Žalovaný sa zaviazal splácať úver prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 129,41 Eur. Žalovaný sa dostal so splácaním úveru do omeškania. Žalobca výzvou s názvom „posledná výzva“ zo dňa 29.01.2018 vyzval žalovaného na zaplataenie dlžnej mesačnej splátky úveru a súčasne upozornil žalovaného, že si žalobca od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné úroky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania, vymáhanie nárokov žalobcu môže byť odovzdané do mandátnej správy a že pokiaľ dlžná suma v akejkoľvek mesačnej splátke nebude uhradená a s jej úhradou bude žalovaný v omeškani so splácaním viac ako tri mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplateniu celého dlhu zo zmluvy. Žalovaný si poslednú výzvu prevzal dňa 05.02.2018. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním úveru, žalobca sa domáhal zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % p.a. z dlžnej sumy nezaplataenej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. Zmluvy). Žalobca uviedol, že má právo na zaplataenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. z dlžnej sumy nezaplataenej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy) a na zaplataenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy zmluvnej pokuty, ktorá bude vyčíslená ku dňu zosplatenia úveru od prvého dňa omeškania. Žalobca oznámením o zosplatení pohľadávky zo zmluvy zo dňa 29.05.2018 oznámil žalovanému, že ku dňu 29.05.2018 pristupuje k zosplateniu pohľadávky zo zmluvy a žalobca vyčíslił výšku dlžnej sumy na sumu 5.455,38 Eur a súčasne vyzval žalovaného na zaplataenie dlžnej sumy. Žalovaný si oznámenie o zosplatení pohľadávky prevzal dňa 04.06.2018. Nakoľko bol žalovaný v omeškani so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace, žalobca v zmysle ust. článku IX. bod 3. Zmluvy vyhlásil dňa 29.05.2018 okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti, tzv. zosplatenie úveru.

3. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal platobný rozkaz pod sp. zn. 8Up/554/2018 zo dňa 30.8.2018 v zmysle žalobného návrhu žalobcu. Proti predmetnému platobnému rozkazu žalovaný podal odpor v ktorom uviedol, že považuje nárok žalobcu za neprimeraný, nakoľko má za to, že od neho žiada hlavne príslušenstvo jeho pohľadávky v neprimeranej výške, čím je spôsobená značná nerovnováha v právach a povinnostiach v jeho neprospech, ako spotrebiteľa. Namietol, že RPMN, úroky a pod. sú od neho žiadané v nezákonnej výške, pričom má za to, že takéto podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú v zmysle príslušných ustanovení zákona neplatné. Je ochotný svoj záväzok splácať, avšak v súlade so zákonom a za férových podmienok a v rámci jeho možností a schopností, nakoľko sa aktuálne nachádza v ťaživej situácii.

4. Okresný súd odôvodnil rozhodnutie tým, že zmluva, ktorá je predmetom tohto konania obsahuje všetky obligatórne náležitosti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ustanovené v § 9 Zákona č. 129/2010 Z.z., platného a účinného ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy. Okresný súd mal v konaní preukázané, že v Zmluve v článku IX. v bode 3. bolo dohodnuté právo veriteľa, t.j. žalobcu vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti a požadovať ich úhradu a ak dlžník, t.j. žalovaný sa dostane do omeškania s úhradou, ktorejkoľvek pravidelnej splátky, alebo jej časti podľa tejto zmluvy po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Žalobca v zmysle zákonného ustanovenia § 9 ods. 11 Zákona č. 129/2010 Z.z. výzvou zo dňa 29.1.2018 informoval žalovaného, že nedošlo k splateniu splátok zo spotrebiteľského úveru. Okresný súd z predžalobnej výzvy zo dňa 29.5.2018 mal tiež za preukázané, že touto výzvou v zmysle predmetnej zmluvy v zmysle zákonných ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) a § 565 OZ, žalobca využil svoje zákonné právo a pristúpil k zosplateniu pohľadávky zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to ku dňu 29.05.2018. Súčasťou tohto zosplatenia bol aj prehľad pravidelných splátok úveru dlžných pred dňom zosplatenia úveru a to v počte šesť splátok, splatných od 25.12.2017 do 25.05.2018. Na základe týchto listinných dôkazov dospel okresný súd k záveru, že došlo k riadnemu zosplateniu spotrebiteľského úveru ku dňu 29.05.2018, keďže takéto zosplatenie bolo medzi stranami dohodnuté v predmetnej zmluve a žalobca postupoval v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

5. Z vyššie uvádzaných dôvodov súd preto žalobe čiastočne vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie celkovej výšky dlžnej istiny úveru ku dňu zosplatnenia, t.j. ku dňu 29.05.2018 vo výške 4.949,31 Eur, pričom túto sumu samotný žalovaný nerozporoval. Tak isto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie dohodnutých zmluvných úrokov vo výške 18,89 % ročne v zmysle článku II. vyššie uvedenej zmluvy, t.j. celkovo vo výške 473,60 Eur do dňa zosplatnenia úveru, t.j. do dňa 29.5.2018. Keďže žalovaný nesplnil svoj záväzok zo Zmluvy o úvere riadne a včas, dostal sa do omeškania, v dôsledku čoho vznikol žalobcovi nárok na zákonný úrok z omeškania v zmysle zákonných ustanovení § 517 ods. 2 OZ, ako aj § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., preto okresný súd priznal v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny zo sumy 4 627,96 Eur od 19.06.2018 až do zaplatenia, keďže oznámenie o zosplatnení predmetného úveru bolo doručené žalovanému dňa 04.06.2018 a v rámci tohto oznámenia žalobca vyzýval žalovaného na uhradenie dlžných súm do 14 dní odo dňa doručenia tohto oznámenia, okresný súd priznal zákonné príslušenstvo pohľadávky odo dňa 19.06.2018. Súd zároveň zaviazal žalovaného aj na zaplatenie zákonného úroku z omeškania z jednotlivých nesplatených splátok, každej vo výške 129,41 Eur s tým, že sa jedná o šesť nezaplatených dohodnutých splátok tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

6. Okresný súd zamietol žalobu v časti zaplatenia sumy zmluvnej pokuty vo výške 114,48 Eur a zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy zmluvnej pokuty, ktorá bola vyčíslená ku dňu zosplatnenia úveru, t.j. ku dňu 29.5.2018 vo výške 16,98 Eur od 19.6.2018 až do zaplatenia ako nedôvodnej. Posudzovaní nároku na zmluvnú pokutu, ako aj príslušenstva pohľadávky zo zmluvnej pokuty sa zaoberal predovšetkým jej formálnymi náležitosťami. V zmysle citovaného ustanovenia § 544 ods. 1, 2 OZ zmluvná pokuta musí byť dojednaná písomne a musí byť určená jej výška, alebo určený spôsob jej určenia. Okresný súd skonštatoval, že v danom prípade bola zmluvná pokuta dojednaná písomne a bola určená aj jej výška. Napriek tomu mal za to, že dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože táto nebola so žalovaným individuálne vyjednaná. Uvedená zmluvná pokuta je súčasťou zmluvy ako predtlačeneho formulára bez možnosti jej zmeny a je dojednávaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, ktoré žalobca uzatváral aj s inými spotrebiteľmi. Vzhľadom k tomu, že dojednanie o zmluvnej pokute súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, je táto neplatná (§ 53 ods. 5 OZ) a z neplatného dojednania nemožno priznať plnenie, preto súd žalobu v tejto časti ohľadne zmluvnej pokuty a príslušenstva zo zmluvnej pokuty ako nedôvodnú zamietol.

7. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Vychádzal z toho, že žalobca bol v konaní úspešný ohľadne istiny a bol úspešný čiastočne ohľadne príslušenstva pohľadávky a bol čiastočne neúspešný ohľadne zmluvnej pokuty a príslušenstva zo zmluvnej pokuty, a teda podľa názoru súdu v danom prípade žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100%, keďže žalobca bol neúspešný iba ohľadne zmluvnej pokuty a príslušenstva zo zmluvnej pokuty a ohľadne istiny bol v celom rozsahu úspešný.

8. Proti druhému výroku rozhodnutia okresného súdu, ktorým okresný súd zamietol žalobu v prevyšujúcej časti podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods.1 písm. b), f) a h). Odôvodnenie okresného súdu vzhľadom na zamietnutie žaloby označil za arbitrárne a uviedol, že súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy SR je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. S odkazom na judikatúru Ústavného súdu SR sp.zn. IÚS 236/2006 sa dožadoval, aby súd jasným a zrozumiteľným spôsobom vyhodnotil všetky skutkové a právne skutočnosti, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Mal za to, že mu postupom okresného súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom z dôvodu, že okresný súd svojim postupom porušil zásady spravodlivého procesu tým, že v odôvodnení rozhodnutia vo vzťahu k výroku 2 prezentoval právny názor, v ktorom nereflektoval na predloženú argumentáciu žalobcu.

9. Žalobca v odvolaní namietol nesprávnu aplikáciu dôkazných prostriedkov okresným súdom. Uviedol, že okresný súd na pojednávaní uviedol predbežné právne posúdenie, ktoré však pre žalobcu z nepochopiteľných dôvodov absentuje v zápisnici z pojednávania, na základe ktorého okresný súd považoval za sporné dojednanie zmluvnej pokuty z dôvodov, že bolo súčasťou formulárovej zmluvy a nebolo individuálne dojednané. Žalobca pripomenul, že na predmetné právne posúdenie veci reagoval, zdôraznil že dohoda o zmluvnej pokute je v súlade s príslušnými právnymi predpismi a nemožno ho považovať za neprijateľné. Aj napriek tomu, že žalobca predmetné námietky predniesol, zápisnica z pojednávania dané tvrdenie neobsahuje. Žalobca v odvolaní opätovne poprel, že by zmluva obsahovala

ustanovenia, ktoré spôsobujú v právach a povinnostiach značný nepomer v neprospech spotrebiteľa. Uviedol, že zmluvná pokuta bola dohodnutá v súlade s príslušnými právnymi predpismi v primeranej výške, čo potvrdil aj okresný súd a súčasne bola zmluvná pokuta uplatnená aj vo výške podľa Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (ďalej len Nariadenie vlády). Žalobca si uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne, čo je spolu 15 % ročne a vo vzťahu k uvedenému tak nedošlo k prekročeniu maximálnej výšky sankcie za omeškanie, ktorá je upravená v ust. § 3a) ods.1 Nariadenia vlády tak, že vzhľadom na trojnásobok úrokov z omeškania je maximálna výška sankcie 15% ročne. Žalobca pripomenul, že ani Občiansky zákonník nezakazuje dojednanie zmluvnej pokuty a dojednanie o zmluvnej pokute sa nenachádza ani vo výpočte neprijateľných podmienok, ktoré upravuje ust. § 53 ods.4 OZ. Žalobca tak odôvodnenie ohľadom zamietnutia nárok u na zmluvnú pokutu označil za arbitrárne a svojvoľné z dôvodu, že mu nie je zrejmé, na základe akých logických postupov dospel okresný súd k záveru, že síce na jednej strane je zmluvná pokuta dojednaná v súlade s ust. § 544 ods.1 OZ, ale na druhej strane ju okresný súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zároveň sa žiadnym spôsobom okresný súd nevysporiadal s argumentáciou žalobcu, ktorú žalobca vo vzťahu k dojednaniu zmluvnej pokuty okresnému súdu predložil. Žalobca mal za to, že tým, že okresný súd bez akéhokoľvek relevantného odôvodnenia neanalyzoval tvrdenia predložené žalobcom, zasiahol do jeho práva na spravodlivý proces.

10. Žalobca v odvolaní namietol, že okresný súd konal nad rámec svojich kompetencií v rozpore s princípom právnej istoty sporových strán. Uvedené vyvodil z toho, že podľa jeho názoru okresný súd nad rámec svojich kompetencií rozhodol o zamietnutí časti žaloby, ktorá bola podaná v súlade so zákonom a všetky žalobné nároky boli v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Okresný súd sa arbitrárnym a svojvoľným prístupom postavil na stranu žalovaného ako spotrebiteľa a tým nahradil jeho procesnú obranu na úkor žalobcu. Zhodnotil, že ani sám žalovaný nerozporoval dojednanie zmluvnej pokuty, v súlade s uvedeným možno zhodnotiť, že v prípade, ak žalovaný nerozporoval dojednanie zmluvnej pokuty a Okresný súd Zvolen zhodnotil, že zmluvná pokuta bola dojednaná v súlade s ust. § 544 ods.1 a 2 OZ, nie je právne udržateľný záver o tom, že dojednanie zmluvnej pokuty je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalobca zároveň namietol, že okresný súd vyhlásil výrok II rozhodnutia napriek tomu, že mu v priebehu súdneho konania preukázal, že existujú rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré posudzovali zmluvnú dokumentáciu žalobcu a ktoré jasne judikovali, že zmluvná dokumentácia žalobcu je plne v súlade s príslušnými právnymi predpismi, neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by spôsobovali nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a dojednania týkajúce sa zmluvnej pokuty sú plne v súlade s príslušnými právnymi predpismi a takto dojednaná zmluvná pokuta nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá by spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. S uvedenými námietkami sa okresný súd žiadnym spôsobom nevysporiadal, čo je v rozpore s čl. II ods.3 CSP.

11. Žalobca v odvolaní namietol porušenie princípu rovnosti zbraní v jeho neprospech. Mal za to, že vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu okresný súd nepostupoval v rozhodnutí nestranne a objektívne, keď neposkytol obom stranám sporu rovnaké príležitosti na uplatnenie svojich práv. Bez akéhokoľvek relevantného základu sa priklonil na stranu žalovaného ako spotrebiteľa, čo je viditeľné najmä v tom, že výrok II rozsudku vyhlásil napriek tomu, že ani žalovaný nerozporoval dojednanie zmluvnej pokuty, rozporoval výlučne výšku dojednanej zmluvnej pokuty a preto v prípade, ak ani samotný spotrebiteľ, ktorý bol v predmetnom súdnom konaní zastúpený právnym zástupcom advokátom, nerozporoval dojednanie zmluvnej pokuty, pričom je potrebné podčiarknuť, že aj samotný žalovaný ako spotrebiteľ považoval zmluvnú pokutu za individuálne dojednanú. Okresný súd sa priklonil bez akéhokoľvek podkladu na stranu spotrebiteľa a stranami sporu považovaný právny úkon za platný vyhlásil za neplatný.

12. Žalobca v odvolaní namietol, že rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený skutkový základ pre rozhodnutie vo veci. Podľa názoru žalobcu okresný súd nesprávne skutkovo zistil, že nebola preukázaná individuálnosť dohody o zmluvnej pokute. Žalobca namietol, že dojednanie zmluvnej pokuty je plne v súlade s príslušnými právnymi predpismi, čo koniec koncov potvrdil aj samotný okresný súd. K svojmu záveru dospel okresný súd zjavne z dôvodu, že výška zmluvnej pokuty sa nachádza vo formulárovom tlačive, s tým však žalobca nesúhlasil. Uviedol, že predmetné tvrdenie okresného súdu nemôže obstať, nakoľko samotný Občiansky zákonník v ust. § 53 a nasl. predpokladá a aprubuje existenciu tzv. formulárových zmlúv, tieto zmluvy nie sú predmetom súdnej kontroly. Predmetom súdnej kontroly sa stávajú až vtedy, keď sa kumulatívne naplnia dve podmienky, a to prvá - uzavretie formulárovej zmluvy a druhá - formulárová zmluva obsahuje ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú

nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V danom prípade však nemožno hovoriť o tom, že bolo potrebné, aby sa zmluva podrobila súdnej kontrole, nakoľko nebol naplnený predpoklad pre vznik takéhoto oprávnenia, teda existencia neprijateľnej podmienky. Žalobca tiež poprel, že by zmluva obsahovala neprijateľné podmienky a pripomenul, že uplatnená výška zmluvnej pokuty nie je uplatnená vo väčšej výške, ako to upravujú príslušné zákonné ustanovenia. Pripomenul, že pred uzavretím zmluvy bol žalovanému zo strany žalobcu predstretý návrh zmluvy a zároveň ako vyplýva z čl. I, žalovanému boli pred uzavretím zmluvy odovzdané aj štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a informácie o ročnej percentuálnej miere nákladov. Na základe uvedeného je nepochybné, že žalovanému boli pred uzavretím zmluvy dané všetky dokumenty k tomu, aby sa oboznámil so samotným obsahom zmluvy a podmienkami čerpania úveru. Žalovaný tak mal dostatok času na to, aby vo vzťahu k obsahu zmluvy vzniesol pripomienky. Vo vzťahu k uvedenému okresný súd teda nesprávne vyhodnotil dôkazy a nesprávne aplikoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Z daného je nepochybné, že okresný súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazné prostriedky, resp. ich obsah nepodrobil kritickej analýze.

13. Žalobca v odvolaní poprel, že by dojednaná zmluvná pokuta predstavovala neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uviedol, že žiaden zo súdov Slovenskej republiky nejudikoval, že zmluvná dokumentácia žalobcu obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, naopak súdy Slovenskej republiky judikovali, že zmluvná dokumentácia žalobcu je plne v súlade s príslušnými právnymi predpismi a neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. S touto argumentáciou sa okresný súd žiadnym spôsobom nevysporiadal. Žalobca pritom poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 10Csp/145/2018 a Okresného súdu Košice II sp.zn. 41Cpr/22/2018.

14. Vzhľadom na uvedené dospel žalobca k záveru, že okresný súd na nesprávne zistený skutkový stav následne neaplikoval príslušnú právnu normu, resp. právnu normu nesprávne aplikoval. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd druhú výrokovú vetu rozsudku okresného súdu zmenil tak, že vyhovie žalobe aj v prevyšujúcej časti, teda v celom rozsahu. V prípade, ak by odvolací súd k záveru, že nie je daný dôvod na postup podľa ust. § 388 CSP, navrhol aby súd výrok okresného súdu v rozsahu druhej výrokovej vety zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

15. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný vyjadril, že odvolanie považuje za nedôvodné, a to najmä s prihliadnutím na dôvody odvolania, keď žalobca v podanom odvolaní považuje za porušenie práva na spravodlivý proces bližšie odôvodnenie druhého výroku rozsudku za arbitrálne a v rozpore s princípom právnej istoty, pretože okresný súd v odôvodnení rozsudku vo vzťahu k výroku II prezentoval právny názor, v ktorom nereflektoval predloženú argumentáciu žalobcu. Žalovaný uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým nepriznal žalobcovi zmluvnú pokutu, ktorá nebola dojednaná individuálne, ale ako súčasť predtlačenej formulárovej zmluvy, je v súlade s ustálenou súdnou praxou v spotrebiteľských sporoch a vzhľadom na to navrhol, aby odvolací súd druhý výrok rozsudku okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

16. Proti rozhodnutiu okresného súdu v rozsahu prvej a tretej výrokovej vety podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. d), f) a h) CSP. Žalovaný namietol, že podľa jeho názoru nedošlo k riadnemu zosplatneniu úveru, na rozdiel od záverov súdu prvej inštancie, podľa ktorého z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že k riadnemu zosplatneniu došlo ku dňu 29.05.2018, keďže takéto zosplatnenie bolo medzi stranami dohodnuté v predmetnej zmluve a žalobca postupoval v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalovaný nepoprel, že so žalobcom v predmetnej zmluve v čl. IX bod 3 bolo dohodnuté právo veriteľa, t.j. žalobcu vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa mali podľa zmluvy stať splatnými v budúcnosti a požadovať ich úhradu, ak sa dlžník dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek pravidelnej splátky alebo jej časti po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Pripomenul, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzatvorená dňa 11.10.2017 s tým, že prvá splátka úveru bola splatná dňa 25.11.2017 a zaplatená dňa 29.11.2017. Splátka zo dňa 25.12.2017 uhradená nebola. Žalobca poslednou výzvou zo dňa 29.01.2018 informoval žalovaného, že nedošlo k splateniu dvoch splátok zo spotrebiteľského úveru. V predžalobnej výzve zo dňa 29.05.2018 žalobca využil svoje zákonné právo a pristúpil k zosplatneniu pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere ku dňu 29.05.2018. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný v čase zaslania poslednej výzvy zo dňa 29.01.2018 nebol v omeškaní so zaplatením splátky viac ako 3 mesiace, teda upozornenie na možnosť zosplatnenia úveru mu bolo zaslané predčasne, na strane druhej v čase doručenia predžalobnej výzvy zo dňa 29.05.2018 síce bol v omeškaní so zaplatením najmenej jednej splátky viac ako 3 mesiace, ale

nebol upozornený žalobcom ako veriteľom v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Žalovaný je toho názoru, že podmienkou zosplatnenia úveru je nielen preukázateľné zaslanie písomnej výzvy žalobcu ako veriteľa dlžníkovi v omeškaní so splátkou viac ako 3 mesiace, ale aj upozornenie dlžníka na omeškanie v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Žalovaný uviedol, že na skutočnosť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj dojednanie v zmysle § 565 OZ, žalovaného pred uzatvorením zmluvy žalobca ako veriteľ neupozornil, pričom toto dojednanie bez bližšieho vysvetlenia pre žalovaného ako dlžníka a spotrebiteľa v jednej osobe znamená zhoršenie jeho postavenia v porovnaní s veriteľom.

18. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp.zn. 3Co/151/2013, v zmysle ktorého absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver použitý pri zneužití tiesne alebo ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie. V zmysle citovaného rozhodnutia mal žalovaný za to, že žalobca ako veriteľ pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere zneužil jeho neskúsenosť až ľahkovážnosť a posilnil svoje postavenie dojednaním v zmysle § 565 OZ.

19. Žalovaný v odvolaní namietol aj výrok okresného súdu o trovách konania, o ktorých okresný súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, pričom vychádzal z toho, že žalobca bol v konaní úspešný ohľadne istiny a bol úspešný čiastočne ohľadne príslušenstva pohľadávky a bol čiastočne neúspešný ohľadne zmluvnej pokuty a príslušenstva zo zmluvnej pokuty a teda podľa názoru súdu v danom prípade žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Žalovaný poukázal na ust. § 251 a § 257 CSP. Uviedol, že vychádzajúc z dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku, ktorý obsahuje takmer zhodnú právnu úpravu s Občianskym súdnym poriadkom, je nové znenie § 257 CSP formulované podstatne všeobecnejšie ako pôvodné ustanovenie § 150 ods.1 a 2 OSP a poskytuje väčší priestor pre voľnú úvahu súdu. Podľa tohto ustanovenia je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahraďiť trovy konania prihliadnuť. Žalovaný uviedol, že účelom ust. § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolútného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postrehol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by vyplýval z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Žalovaný bol preto toho názoru, že v danom prípade sa jedná o dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov nemal súd žalobcovi priznať. Jedná sa o výnimočný prípad spočívajúci v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach spočívajúcich v správaní a konaní samotného žalovaného, ktorému bola právna pomoc poskytovaná na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci ako fyzickej osobe, ktorá má nízky príjem a nevlastní žiaden majetok. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

20. K odvolaniu žalovaného žalobca uviedol, že výrok I a výrok III rozhodnutia okresného súdu považuje za vecne správne, náležite odôvodnené, pričom odôvodnenie vychádza zo správneho skutkového a právneho základu. K tvrdeniam žalovaného, že žalobca pri zosplatnení úveru nepostupoval tak, ako to upravujú príslušné právne predpisy a preto nemal oprávnenie úver zosplatniť, žalobca uviedol, že podmienkou zosplatnenia úveru je nielen preukázateľné zaslanie písomnej výzvy žalobcu ako veriteľa dlžníkovi v omeškaní so splátkou o viac ako 3 mesiace, ale aj upozornenie dlžníka na omeškanie v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Predmetné tvrdenie považuje žalobca za nesprávne a neodrážajúce ustanovenia príslušných právnych predpisov. Poukázal na znenie ust. § 53 ods. 9 OZ, podľa ktorého musia byť vo vzťahu k zosplatneniu spotrebiteľského úveru kumulatívne naplnené dve podmienky, a to prvá - právo na jednorazové splatenie bude mať veriteľ najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a druhá - pozitívne konanie dodávateľa (veriteľa), ktorý je pred jednorazovým zosplatnením pohľadávky povinný spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jednorazovým zosplatnením pohľadávky upozorniť na výkon tohto práva. Vo vzťahu k uvedeným kumulatívnym podmienkam žalobca uviedol, že úver zosplatnil potom, ako sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou 6 splátok úveru a je teda nepochybné, že v danom prípade postupoval v súlade s právnymi predpismi, kde žalobca napriek tomu, že mohol úver zosplatniť už skôr, tak nevykonal aj z dôvodu, že žalovaný začne dobrovoľne uhrádzať poskytnutý úver. Žalobca tiež upozornil žalovaného na možnosť zosplatnenia úveru prostredníctvom poslednej výzvy zo dňa 29.01.2018, ktorú si žalovaný osobne prevzal dňa 05.02.2018. Pokiaľ Občiansky zákonník stanovuje lehotu nie kratšiu

ako 15 dní pred jednorazovým zosplatnením pohľadávky, tak žalobca oznámil žalovanému upozornenie na mimoriadne zosplatnenie úveru v lehote 4 mesiacov, čo je neporovnateľne dlhšia doba ako 15 dní. Vo vzťahu k vyššie uvedenému je tak nepochybné, že žalobca nielenže postupoval v súlade s Občianskym zákonníkom a zmluvou, ale dokonca vo vzťahu k mimoriadnemu zosplatneniu úveru predložil Občianskym zákonníkom stanovené lehoty, a to z dôvodu očakávania toho, že žalovaný bude uhrádzať úver dobrovoľne prostredníctvom splátok. Predmetné správne prejudikoval aj okresný súd v bode 36 rozsudku, tvrdenia žalovaného tak neobstoja.

21. Žalobca odmietol tvrdenie žalovaného, že ho žalobca neupozornil na dojednanie ust. § 565 OZ, čo spôsobilo pre žalovaného zhoršenie jeho postavenia voči žalobcovi a pri danom žalobca zneužil neskúsenosť až ľahkovážnosť žalovaného a posilnil si svojej postavenie. Žalobca pripomenul, že úver bol žalovanému poskytnutý potom, ako žalovaný podal žalobcovi žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 23.08.2017. Ako vyplýva z obsahu žiadosti, bol to žalovaný, ktorý požiadal žalobcu o poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 5.000,- Eur. Potom ako žalobca s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, bol žalovanému predložený návrh zmluvy zo dňa 23.08.2017, ktorý žalovaný osobne prevzal. Ako vyplýva z čl. IX návrhu zmluvy, návrh zmluvy jasne obsahoval ustanovenie, ktoré poukazuje na oprávnenie žalobcu zosplatniť úver. Predmetné sa následne premietlo aj do obsahu samotnej zmluvy. Nemôže tak obstať tvrdenie žalovaného o tom, že nebol upozornený na možnosť zosplatnenia úveru.

22. Žalobca uviedol, že ust. § 53 ods. 9 OZ, teda ustanovenie, ktoré je priamo aplikovateľné na spotrebiteľské vzťahy, odkazuje na ust. § 565 OZ. Je potom pre žalobcu nepochopiteľné, ako môže žalovaný namietat ustanovenie zmluvy, ktoré výlučne kopíruje ustanovenie Občianskeho zákonníka, teda záväzného právneho predpisu. Ak by sa prijala predmetná žalovaného, ktorú však žalobca odmietol, tak by ust. § 565 OZ samo o sebe bolo neplatným ustanovením Občianskeho zákonníka, nakoľko jeho dojednanie oslabuje postavenie spotrebiteľa. Ide o zjavné prekrúcanie podstaty ustanovení Občianskeho zákonníka zo strany žalovaného.

23. Žalobca poprel tvrdenia žalovaného o tom, že využil neskúsenosť až ľahkovážnosť žalovaného. Zdôraznil, že žalovaného žiadnym spôsobom nenútil k tomu, aby uzavrel zmluvu, žalobca pravidelne a aktívne žiadal od žalovaného úhradu dlžnej čiastky úveru a bol to práve žalobca, ktorý sa snažil so žalovaným dohodnúť. Naopak, žalovaný v danom prípade iba využíva, že je v postavení spotrebiteľa a preto je podľa neho každý úkon žalobcu ako veriteľa neplatným, úžernickým a pod. Predmetné žalobca odmietol a poukázal na to, že je to práve žalovaný, kto sa dostal do dlhodobého omeškania, kto je pasívny a nevykladá žiadne úsilie k tomu, aby sa predmetná vec vyriešila k spokojnosti oboch strán sporu. Žalobca si je vedomý ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských vzťahoch, ale pripomenul, že táto ochrana nemôže byť absolútna a žalovaný ako spotrebiteľ nemôže nepravdivo obžalovať žalobcu z niečoho, čo nezodpovedá skutkovému stavu veci.

24. K odvolaniu žalovaného, v ktorom namietol, že okresný súd nemal priznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania, nakoľko existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré podľa žalovaného vychádzajú z okolností spočívajúcich v správaní a konaní samotného žalovaného, ktorému bola priznaná pomoc poskytovaná na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci, žalobca upozornil, že ust. § 257 CSP je potrebné analyzovať vo vzťahu ku konkrétnemu konaniu a konkrétnym stranám sporu. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu a všíma si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (R 24/1964). Vo vzťahu k uvedenému tak podľa názoru žalobcu nejestvujú ani len minimálne predpoklady na aplikáciu ust. § 257 CSP, keďže okolnosťou, ktorá viedla k uplatneniu práva prostredníctvom žaloby bola dlhodobá pasivita zo strany žalovaného, ktorý si dlhodobo neplnil svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy a poskytnutý úver neplatil riadne a včas. Postoj žalovaného v samotnom konaní bol taktiež pasívny a aj napriek tomu, že sa začalo súdne konanie, žalovaný nie je ochotný vyriešiť predmetný spor k spokojnosti oboch strán. Žalovaný zároveň do dnešného dňa nepredložil dokumenty svedčiacie o tom, že jeho majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery by predpokladali aplikáciu ust. § 257 CSP. Ohľadom tvrdenia, že má nízky príjem a nevlastní žiaden majetok poukázal žalobca na to, že v žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru samotný žalovaný poukázal na to, že má vo vlastníctve dom a disponuje s dostatkom voľných peňažných zdrojov. Tvrdenie žalovaného v odvolaní tak nemôže obstať. Žalobca súčasne poukázal na to, že ust. § 257 CSP neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami. Použitie

ust. § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná alebo že zárobková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda inými slovami na dosiahnutie spravodlivosti sporu. Okolnosti uvedené žalovaným tak nemôžu byť a nie sú podkladom pre aplikáciu ust. § 257 CSP. V súlade s vyššie uvedeným žalobca navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalovaného zamietol ako nedôvodné.

25. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovení § 379, § 380 ods. 1 a § 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku na pojednávaní konanom dňa 14.11.2019. Odvolací súd vytýčil pojednávanie na zopakovanie dokazovania v rozsahu dohody o zmluvnej pokute v zmysle § 384 ods. 1 CSP z dôvodu, že inak právne vyhodnotil jej znenie. Vo zvyšku vychádzal z dokazovania vykonaného okresným súdom, ktoré nebolo treba v rozsahu ostatných vykonaných dôkazov doplniť ani zopakovať.

26. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu tak, ako ho zistil okresný súd v rozsahu týchto zistení: Súd z písomnej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zistil, že táto bola uzavretá medzi žalobcom, ako veriteľom a žalovanou, ako spotrebiteľkou - dlžníčkou a to dňa 11.10.2017. Táto zmluva bola zaevidovaná pod č. 955635099. V článku II. predmetnej zmluvy zmluvné strany dohodli nasledovné podmienky úveru:

Poskytnutá čiastka úveru: 5 000,-Eur
Počet pravidelných splátok: 60
Výška pravidelnej splátky: 129,41,-Eur
Splatnosť pravidelnej splátky: 25. deň v mesiaci
Dátum splatnosti prvej pravidelnej splátky: 25.11.2017
Termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru: 25.10.2022
Celková čiastka na zaplatenie: 7 764,60,-Eur
Úroková sadzba úveru: 18,89% ročne (p.a.)
Ročná % miera nákladov (RPMN): 20,24%
Priemerná RPMN: 13,74%
Odplata podľa Občianskeho zákonníka: 18,89%
Doba trvania zmluvy: doba určitá do 25.10.2022
Úroková sadzba pre prípad omeškania spotrebiteľa: 5% ročne (p.a.)

27. Podľa článku IX. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - Upozornenie na následky nesplácania:

1. Ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

2. Zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmú presahovať maximálnu výšku stanovenú nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení, t.j. priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch pred vznikom omeškania o viac ako 10 % bodov ročne a súčasne trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., za rozhodujúcu sa považuje ročná % miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Ak tieto sankcie za omeškanie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, nasledujúce sankcie za omeškanie od nasledujúceho dňa nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

3. Ak sa dlžník dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek pravidelnej splátky alebo jej časti podľa tejto zmluvy po dobu dlhšiu ako tri mesiace, veriteľ má právo vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa Zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti a požadovať ich úhradu (tzv. zosplatenie úveru). Toto právo môže veriteľ uplatniť, ak dlžník bol písomne vyzvaný na úhradu omeškanej pravidelnej splátky s upozornením na právo veriteľa vyhlásiť zosplatenie úveru. Toto upozornenie sa dlžníkovi doručí v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením uvedeného práva veriteľa.

4. V prípade omeškania dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Bod 2 tohto článku sa použije rovnako.

5. Veriteľ upozorní dlžníka na omeškanie s úhradou pravidelnej splátky dohodnutej v Zmluve v lehote jej splatnosti písomne alebo formou krátkej textovej správy (SMS), a to najneskôr do 15 dní od dňa splatnosti pravidelnej splátky.

28. Podľa článku XIV. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - Splátkový kalendár si strany dohodli splátkový kalendár, v ktorom je uvedené číslo pravidelnej splátky od 1-60, dátum splatnosti, výška pravidelnej splátky, čas určenia na splatenie istiny úveru, časť určená na splatenie úroku.

29. Z poslednej výzvy zo dňa 29.01.2018, ku ktorej žalobca pripojil doručenkú, z ktorej vyplýva, že žalovaný túto výzvu prevzala dňa 05.02.2018 zistil, že touto výzvou žalobca vyzýval žalovaného k úhrade dlžnej sumy mesačnej splátky, ktorá je k dnešnému dňu vo výške 265,82 Eur, v lehote do troch dní od doručenia poslednej výzvy s tým, že táto suma pozostáva z neuhradených mesačných splátok vo výške 258,82 Eur, ako aj zo sumy vo výške 7 Eur, ako náhrada nákladov na vystavenie listových upomienok podľa platného sadzobníka poplatkov spoločnosti žalobcu, pričom sa jednalo o listinné upomienky zo dňa 01.01.2018, 08.01.2018 a 29.01.2018.

30. Okresný súd z listinného dôkazu „predžalobnej výzvy“ na zaplatenie a oznámenia o zosplatnení pohľadávky zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 955635099 zistil, že táto predžalobná výzva je zo dňa 29.05.2018 a urobil ju žalobca a adresoval ju žalovanému, pričom súd z pripojenej doručenkú zistil, že žalovaný predmetnú výzvu prevzal dňa 04.06.2018 a v tejto výzve je okrem iného uvedené, že v poslednej výzve zo dňa 29.01.2018 žalobca upozornil žalovaného na skutočnosť, že v prípade, ak sa dostane do omeškania s úhradou niektorej splátky úverov viac ako tri mesiace, bude žalobca oprávnený požadovať vrátenie celého úveru, t.j. bude oprávnený pristúpiť k mimoriadnemu zosplatneniu svojich pohľadávok zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo vyplýva z ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Vo výzve je uvedené, že nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou splátok úveru o viac ako tri mesiace, žalobca mu týmto oznamuje, že na základe dohody obsiahnutej v Zmluve o spotrebiteľskom úvere, v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 a ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka, využíva svoje zákonné právo a pristupuje k zosplatneniu pohľadávky zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to ku dňu 29.5.2018. Zároveň v tejto výzve žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 5 455,38 Eur do 14 dní odo dňa doručenia tohto oznámenia.

31. Z prílohy k oznámeniu o zosplatnení pohľadávky vyplýva, že v tejto prílohe je uvedený prehľad pravidelných splátok úveru dlžných pred dňom zosplatnenia úveru a to druhá až siedma splátka, ktoré boli splatné odo dňa 25.12.2017 až do dňa 25.5.2018. Súčasťou tejto prílohy je aj rozpis celkovej dlžnej sumy ku dňu zosplatnenia úveru.

32. Krajský súd na pojednávaní konanom dňa 14.11.2019 zopakoval dokazovanie v rozsahu článku IX bod 2 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere v znení: Zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmú presahovať maximálnu výšku stanovenú nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení, t.j. priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch pred vznikom omeškania o viac ako 10 % bodov ročne a súčasne trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Ak tieto sankcie za omeškanie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, nasledujúce sankcie za omeškanie od nasledujúceho dňa nesmú prevýšiť úrok z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

33. Na pojednávaní vytyčenom odvolacím súdom na deň 14.11.2019 zotrvali žalobca a žalovaný na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

34. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

35. Podľa § 300 CSP, na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

36. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa je spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

37. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len ZSÚ), spotrebiteľským úverom na

účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

38. Podľa § 2 písm. a), b), d) ZSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

39. Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare

40. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa §9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

41. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

42. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, účastníkom ktorých je spotrebiteľ sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

43. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

44. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

45. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

46. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

47. Podľa § 53 ods. 6 OZ, platného v rozhodnom čase, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobných prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

48. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so

zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

49. Podľa § 54 ods. 1 prvá veta OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

50. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

51. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

52. Podľa § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len Nariadenia vlády), výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

53. Podľa § 3a ods. 1 Nariadenia vlády, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády, za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

54. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb., zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

55. Voči prvej výrokovej vete, ktorou bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie istiny 4.949,31 Eur, zmluvných úrokov z istiny počítaných do zosplatnenia úveru vo výške 473,60 Eur a zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne z istiny až do zaplatenia, ako aj voči tretej výrokovej vete, ktorou okresný súd rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, podal odvolanie žalovaný. Primárnym dôvodom odvolania bola námietka, že postup veriteľa pri zosplatnení úveru bol v rozpore s Občianskym zákonníkom, pretože v čase zaslania poslednej výzvy zo dňa 29.01.2018 nebol žalovaný v omeškani so zaplatením splátky viac ako 3 mesiace, teda upozornenie na možnosť zosplatnenia úveru mu bolo zaslané predčasne a na druhej strane v čase doručenia predžalobnej výzvy zo dňa 29.05.2018 síce bol v omeškani so zaplatením najmenej jednej splátky viac ako 3 mesiace, ale nebol upozornený žalobcom ako veriteľom v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

56. S takýmto výkladom ust. § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ sa odvolací súd nestotožnil. Okresný súd vyhodnotil postup veriteľa správne, keď uviedol, že došlo k riadnemu zosplatneniu úveru ku dňu 29.05.2018, keďže predčasné zosplatnenie bolo medzi stranami dohodnuté v zmluve a žalobca postupoval v zmysle zákonných ustanovení.

57. Veriteľ dosiahne predčasné zosplatnenie spotrebiteľského úveru iba za predpokladu, že dodrží postup uvedený v ustanoveniach § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ. V zmysle citovaných ustanovení je veriteľ oprávnený žiadať o zaplatenie celej pohľadávky úveru už pre nesplnenie niektorej zo splátok, pokiaľ to bolo dohodnuté v zmluve alebo určené v rozhodnutí. Veta prvá § 565 OZ ustanovuje, že na zosplatnenie pohľadávky veriteľa z úveru postačuje, aby sa dlžník dostal do omeškania s nezaplacením čo len jednej splátky. Následne v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ právo na zosplatnenie úveru z dôvodu omeškania s niektorou zo splátok si môže uplatniť veriteľ iba za predpokladu, že na zamýšľané zosplatnenie veriteľa upozorní, a to v lehote nie kratšej ako je 15 dní pred zamýšľaným zosplatnením a zároveň k samotnému zosplatneniu môže pristúpiť najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Citované ust. § 53 ods. 9 OZ tak neupravuje, že by veriteľ musel čakať tri mesiace po dátume, kedy bola nezaplatená splátka splatná a až po uplynutí troch mesiacov by bol oprávnený zaslať dlžníkovi

výzvu na zaplatenie a potom opäť po uplynutí ďalších troch mesiacov by následne mohol pristúpiť k zosplateniu. Takéto chápanie citovaného ustanovenia nie je správne.

58. Občiansky zákonník výslovne uvádza, že dodávateľ má právo pristúpiť k zosplateniu úveru po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Teda medzi splatnosťou nezaplatenej splátky a dňom, ku ktorému veriteľ vyhlási predčasné zosplatenie úveru, musia uplynúť aspoň tri mesiace. Zároveň v priebehu týchto troch mesiacov musí byť spotrebiteľ na možnosť predčasného zosplatenia úveru upozornený a to najmenej 15 dní pred jeho zosplatením. Povinnosť veriteľa, aby súčasne spotrebiteľa upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť zosplatenia úveru, je ustanovená v prospech spotrebiteľa, aby tento mal možnosť zabezpečiť si finančné prostriedky a odvrátiť tak nebezpečenstvo zosplatenia celej pohľadávky veriteľa z úveru. Vymedzenie lehoty na výzvu spotrebiteľovi v lehote najmenej 15 dní znamená, že veriteľ túto výzvu musí poslať aspoň 15 dní vopred, teda nebola by účinná ak by ju zaslal neskôr (14 alebo menej dní vopred), avšak môže ju zaslať s väčším časovým rozstupom než je 15 dní. Môže ju zaslať aj tri mesiace vopred.

59. V prejednávanej príhode doručil veriteľ dlžníkovi upozornenie na nezaplatenú splátku dňa 05.02.2018. V uvedenej dobe bol dlžník v omeškani s druhou splátkou splatnou dňa 25.12.2017 a treťou splátkou splatnou dňa 25.01.2018. Už vo výzve, ktorú prevzal dlžník 05.02.2018 bol upozornený na možnosť veriteľa pristúpiť k zosplateniu úveru. Preto pokiaľ veriteľ pristúpil k zosplateniu úveru ku dňu 29.05.2018, poskytol dlžníkovi nie 15 dní na zabezpečenie dostatočných finančných prostriedkov na zaplatenie dlžnej splátky, pre ktorú pristúpil k zosplateniu (teda na zaplatenie splátky splatnej 25.12.2017), ale poskytol mu lehotu vyše štyroch mesiacov. Za účelom toho, aby dlžník mohol svoj záväzok splniť. Zároveň k zosplateniu pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.12.2017 došlo ku dňu 29.05.2018, teda až po uplynutí viac ako troch mesiacov od omeškania so zaplatením tejto splátky. Postup žalobcu pri vyhlásení zosplatenia úveru tak bol v súlade s § 53 ods. 9 OZ.

60. Žalovaný v odvolaní namietol, že ho veriteľ neupozornil na skutočnosť, že zmluva obsahuje dojednanie v zmysle § 566 OZ, pričom takéto dojednanie podľa žalovaného znamená zhoršenie jeho postavenia v porovnaní s veriteľom. Z vyjadrenia žalovaného nie je zrejmé, akým spôsobom sa jeho postavenie zhoršilo, pokiaľ veriteľ za situácie, kedy dlžník prestal plniť svoj záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy, pristúpil k zosplateniu úveru a následne k jeho vymáhaniu. Povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytnuté finančné prostriedky spolu s príslušenstvom zaťažovala dlžníka bez ohľadu na to, či veriteľ pristúpil k zosplateniu úveru. Predčasné zosplatenie úveru je reakciou veriteľa na pasivitu dlžníka, ktorému boli poskytnuté finančné prostriedky z úveru na základe jeho záväzku tieto finančné prostriedky pravidelne v dohodnutých splátkach veriteľovi postupne vracat', napriek tomu dlžník túto povinnosť prestal plniť a prijaté finančné prostriedky si ponechal bez toho, aby ich veriteľovi vrátil. Dojednanie, ktoré veriteľovi umožňuje vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, zároveň umožňuje veriteľovi pristúpiť skôr k vymáhaniu poskytnutých finančných prostriedkov a tým odvrátiť narastanie sankčných následkov nesplnenia zmluvnej povinnosti dlžníka. Nárast sankčných plnení (zákonné úroky z omeškania, zmluvná pokuta) je naopak v neprospech dlžníka ako spotrebiteľa. Dohoda o možnosti vyhlásiť predčasnú splatnosť je predvídaná a aprobovaná Občianskym zákonníkom a nie je bez ďalšieho možné vyhodnotiť ju automaticky ako dohodu, ktorá úmyselne zhoršuje postavenie dlžníka v porovnaní s veriteľom, alebo ako zneužitie postavenia veriteľa.

61. Žalovaný podal odvolanie aj voči tretej výrokovej vete okresného súdu, ktorým bol zaviazaný nahradiť žalobcovi trovy konania. V tejto súvislosti nenapadol priznaný rozsah nároku na náhradu trov konania žalobcovi, domáhal sa však toho, že okresný súd bol povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré by bolo potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania prihliadnuť a domáhal sa toho, aby súd aplikoval ust. § 257 CSP, v zmysle ktorého súd výnimočne náhradu trov konania neprizná, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalovaný však v odvolaní žiadne špecifické dôvody hodné osobitného zreteľa neuviedol, uviedol iba toľko, že je mu právna pomoc poskytovaná na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci ako fyzickej osobe, ktorá má nízky príjem a nevlastní žiaden majetok. V tejto súvislosti žalobca namietol, že pri žiadosti o poskytnutie úveru žalovaný deklaroval, že má vo vlastníctve dom a disponuje dostatkom voľných peňažných zdrojov. Zároveň žalovaný súdu nepredkladal dôkazy, z ktorých by vyplývalo, že jeho majetková, osobná, rodinná, zdravotná alebo sociálna situácia je natoľko nepriaznivá, že by bolo odôvodnené nepriznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania, ktorý mu vznikol v zmysle zásady úspešnosti. Z uvedeného

dôvodu má odvolací súd za to, že okresný súd postupoval správne, ak ust. § 257 CSP neaplikoval. Z rovnakých dôvodov ho neaplikoval ani odvolací súd.

62. Voči druhému výroku okresného súdu, ktorým zvyšok žaloby zamietol, podal odvolanie žalovaný. Zamietajúca časť rozhodnutia okresného súdu sa týkala nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 114,48 Eur a nároku žalobcu na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy zmluvnej pokuty ku dňu 29.05.2018 vo výške 16,98 Eur od 19.06.2018 až do zaplatenia.

63. Okresný súd nepriznal nárok na zmluvnú pokutu a nárok na zákonný úrok z omeškania zo zmluvnej pokuty s poukazom na to, že zmluvná pokuta bola dojednaná na predtlačenom formulári bez možnosti zmeny uvedeného dojednaní a bola dojednávaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, ktoré žalobca uzatváral aj s inými spotrebiteľmi. Nebola teda so žalovaným individuálne vyjednaná a preto dospel okresný súd k záveru, že je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

64. Odvolací súd sa so záverom okresného súdu v uvedenej časti nestotožnil. Žalobca v priebehu konania správne poukazoval na platnú právnu úpravu obsiahnutú v § 53 OZ, v zmysle ktorej na vyslovenie záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky nepostačuje, aby zmluvná podmienka bola dohodnutá vo formulárovej zmluve. V zmysle § 53 ods. 1 OZ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou taká, ktorá obsahuje ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto aj v prípade, ak zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom nie je dojednaná individuálne, a teda tak ako v danom prípade je dojednaná vo forme formulárovej zmluvy, v takom prípade podlieha súdnemu prieskumu, v rámci ktorého súd vyhodnotí, či daná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ak by takáto podmienka bola dojednaná individuálne, súdny prieskum by bol bezpredmetný, pretože v zmysle druhej vety ust. § 53 ods.1 OZ pre individuálne dojednané zmluvy neplatí zákaz neprijateľných podmienok. Z toho však nevyplýva, že by zmluvné dojednanie obsiahnuté vo všetkých ostatných zmluvách než tých, ktoré sú dojednané individuálne, automaticky obsahovali neprijateľné zmluvné podmienky.

65. Ako správne upozorňoval žalobca aj v konaní pred okresným súdom, platné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa neobsahujú ustanovenie, ktoré by neumožňovalo spotrebiteľovi a dodávateľovi dohodnúť sankcie spojené s nesplnením záväzku spotrebiteľa. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na znenie ust. § 53 ods.4 písm. k) OZ, v zmysle ktorého sa za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve považuje taká, ktorá požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Z uvedeného vyplýva, že aj Občiansky zákonník predvída dohodu medzi spotrebiteľom a dodávateľom ohľadom sankcií spojených s nesplnením spotrebiteľovho záväzku, avšak nepripúšťa ich v tom prípade, ak by táto dohoda zaväzovala spotrebiteľa zaplatiť sankciu v neprimerane vysokej sume. Výkladom a contrario je možné dospieť k záveru, že pokiaľ je obsahom zmluvy dojednanie, v zmysle ktorého je spotrebiteľ v prípade nesplnenia svojho záväzku povinný zaplatiť sankciu v primeranej výške, takáto dohoda nemôže byť bez ďalšieho vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka.

66. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd zaoberal dohodou žalobcu a žalovaného o povinnosti žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu vzhľadom na dohodnutú výšku zmluvnej pokuty. Ako zistil, dohoda obsiahnutá v ust. čl. IX bod 2 je totožná so znením Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré v § 3a) ods. 1 upravuje maximálnu výšku sankcií za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov totožným spôsobom ako znenie ust. čl. IX bod 2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmysle cit. Nariadenia sa maximálna výška sankcie určuje vzhľadom na dve samostatné hodnoty, a to vzhľadom na výšku priemernej hodnoty RPMN zvýšenej o 10 percentuálnych bodov, avšak zároveň vzhľadom na 3-násobok úrokov z omeškania určených podľa § 3 totožného Nariadenia vlády. V danom prípade nižšiu hodnotu mal 3-násobok úrokov z omeškania podľa Nariadenia vlády, keďže úroky z omeškania určené na základe § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. boli vo výške 5 % ročne. Trojnásobok tejto sumy je tak vo výške 15 % ročne. Preto pokiaľ si žalobca uplatnil voči žalovanému sankciu za omeškanie so splácaním peňažných prostriedkov vo výške 15 % ročne, ktorá zahŕňala zákonné úroky z omeškania v zmysle § 3 Nariadenia vlády vo výške 5 % ročne a zmluvnú pokutu dohodnutú na základe čl. IX bod 2 zmluvy vo výške 10 % ročne, takto upravená výška je v súlade s § 3a) Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Pokiaľ by súd vyhlásil takto upravenú dohodu, ktorá je doslovne prevzatá z ust. § 3a) Nariadenia vlády za neprijateľnú

podmienku, označil by tým znenie ust. § 3a) ods.1, ktoré je obsahom Nariadenia vlády za ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Takýto záver by pochopiteľne nemal opodstatnenie.

67. Keďže odvolací súd dospel k záveru, že dojednanie zmluvnej pokuty v spotrebiteľských vzťahoch nie je samo o sebe neprípustné, neprípustné je iba v prípade, ak dojednaná sankcia za nesplnenie záväzku spotrebiteľa je neprimerane vysoká a zároveň keďže odvolací súd zistil, že dojednaná sankcia medzi žalobcom a žalovaným je v súlade s ust. § 3a) Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., takže ju nevyhodnotil ako neprimerane vysokú a jej výšku posúdil ako primeranú a súladnú so zákonom, dospel k záveru, že okresný súd nepostupoval správne, keď v uplatnenom rozsahu nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 114,48 Eur nárok žalobcu zamietol.

68. Žalobca podal odvolanie voči druhej výrokovej vete okresného súdu, ktorým bol jeho nárok zamietnutý aj vzhľadom na uplatnených 5% zo sumy zmluvnej pokuty vyčíslenej ku dňu zosplatnenia úveru, t.j. ku dňu 29.05.2018 vo výške 16,98 Eur od 19.06.2018 až do zaplatenia. Napriek tomu, že žalobca v odvolaní namietol aj túto časť rozhodnutia okresného súdu, keďže rozsah odvolania smeroval voči celej zamietacej časti, v odvolaní neuviedol žiadne odvolacie dôvody, z ktorých by vyplývalo, akým spôsobom okresný súd pochybil, ak nárok na úrok vo výške 5% zo zmluvnej pokuty 16,98 Eur zamietol. V zmysle ust. § 380 ods.1 CSP je odvolací súd odvolacími dôvodmi viazaný. Pokiaľ žalobca neuviedol žiaden odvolací dôvod, pre ktorý by mal odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v tejto časti zamietnutého nároku vyhodnotiť iným spôsobom, odvolací súd sa ním nezaoberal a z uvedeného dôvodu rozhodnutie okresného súdu v tejto časti potvrdil.

69. Z dôvodov uvedených vyššie odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v prvej a tretej výrokovej vete podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil a v rozsahu druhej výrokovej vety v zmysle § 388 CSP čiastočne zmenil tak, že žalobcovi nárok na zmluvnú pokutu vo výške 114,48 Eur priznal a v rozsahu nároku na zaplatenie úroku z omeškania zo zmluvnej pokuty rozhodnutie okresného súdu potvrdil.

70. Keďže odvolací súd je v zmysle § 380 ods.1 CSP odvolacími dôvodmi viazaný, z iných aspektov než tých, ktoré boli uvedené v odvolaniach sporových strán rozhodnutie okresného súdu nepreskúmaval.

71. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi voči žalovanému, pretože žalobca bol v odvolacom konaní úspešný v celom rozsahu uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty. Neúspešný bol v časti príslušenstva zo zmluvnej pokuty, čo odvolací súd posúdil ako neúspech v nepatrnej časti a preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

72. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).